

Қазақстан Республикасының
адалт жүргізуенді

Зәндем тұрғындардың мемлекеттік
шаралық право (журналда)

2021 ж. «13. наурыз

Тіркеу номісі

ЕСН 0106 4000 2326

Алматы қарастырылған

2021 ж. «15. наурыз

Ақтөбе облысы әкімдігінің
20²⁰ жылғы «³⁰» 16
№ 49-ктаулысымен бекітілді.

«Ақтөбе облысының білім басқармасы Ойыл ауданының білім болімі»
мемлекеттік мекемесінің
«Теректі негізгі мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ

**«Ақтөбе облысының білім басқармасы Ойыл ауданының білім болімі»
мемлекеттік мекемесінің
«Теректі негізгі мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ**

1. Жалпы ережелері

1. «Ақтөбе облысының білім басқармасы Ойыл ауданының білім болімі» мемлекеттік мекемесінің «Теректі негізгі мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - мекеме) заңды тұлға мөртебесіне не, ұйымдастырушының-құқықтың үлгідегі, бастауыш, негізгі орта білім беретін оку бағдарламаларын, сондай-ақ окушылар мен тәрбиеленушілерге косымша білім берудін оку бағдарламаларын іске асyrу мақсатындағы коммерциялық емес коммуналдық мемлекеттік мекеме болып табылады.
2. Мемлекеттік мекеменің түрі: коммуналдық.
3. Коммуналдық мемлекеттік мекеме Ойыл ауданының әкімдігінің 2000 жылғы «02» казан № 212 шешімі негізінде құрылды
4. Ақтөбе облысының әкімлігі (бұдан әрі - Құрылтайшы) Мекеменің құрылтайшысы болып табылады.
5. «Ақтөбе облысының білім басқармасы Ойыл ауданының білім болімі» мемлекеттік мекемесі Мекеменің тиісті саласын басқару жөніндегі уәқілетті орган (бұдан әрі - Тиісті саланың уәқілетті органы) болып табылады. Ақтөбе облысының әкімдігі атынан «Ақтөбе облысының қаржы басқармасы» мемлекеттік мекемесі Мекеменің мемлекеттік мүлкін басқару жөніндегі уәқілетті органы (бұдан әрі - Мемлекеттік мүлік бойынша уәқілетті органы) болып табылады.
6. Мекеменің атауы: «Ақтөбе облысының білім басқармасы Ойыл ауданының білім болімі» мемлекеттік мекемесінің «Теректі негізгі мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
7. Мекеменің заңды мекен жайы: индексі 030905, Казақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ойыл ауданы, Саралжын ауылдық округі. Шикұдық ауылы Мектеп көшесі, 16 үйі.

2. Мекеменің заңдық мөртебесі

8. Мекеме мемлекеттік тіркеуден кезден бастап құрылды деп есептеліп, заңды тұлғаның құқықтарына не болады.
9. Мекеменің Казақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес тенгерімі, банкте шоттары, бланкілері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтәнбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы жазылған мөрі болады.
10. Мекеме басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (катысушысы) бола алмайды.
11. Мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өзінің кепілдігіндегі акшамен жауап береді. Мекемеде акша жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Құрылтайшы субсидиарлық жауапты болады.
12. Мекеменің азаматтық-құқықтық мәмілелері Казақстан Республикасы Қаржы министрлігі Қазынашылық комитеті Ақтөбе облысы бойынша казынашылық департаментіне міндетті тіркеуден өткен соң күшнен енеді.

3. Мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

13. Мекеме қызметінің мәні:

- 1) мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беретін бағдарламаларды іске асыру;
 - 2) тұлға, когам, мемлекет мудиесінде оқыту және тәрбиелу;
 - 3) дарынды баланың жан-жакты тұлға ретінде дамуына колайлы жағдай жасау;
 - 4) окушылардың өз бетімен білім алу және қосымша білім алу қажеттілігін канагаттаандыру.
14. Мекеме қызметтін мақсаты:
- 1) Қазақстан Республикасының жалпыға міндетті мемлекеттік білім стандарттарының негізінде құрылған мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беретін бағдарламаларды іске асыру;
 - 2) мәдениеті жоғары деңгейдегі, когам өміріне бейімделген, тереңдептілген және кенейтілген білім бағдарламаларын саналы түрде таңдауга және мемгеруге дайын интеллектуалды тұлғаны калыптастыру;
 - 3) Қазақстан Республикасының Конституциясымен кепілденген мемлекеттік стандарттардың шегінде тегін негізгі білім деңгейін алуына бүкіл азаматтардың құхығын іске асыру болып табылады.
15. Мекеме мақсатқа қол жеткізу үшін мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады:
- 1) балалардың өмірі мен деңсаулығын корғау;
 - 2) күзырлы тұлғаны калыптастыру мен дамытуға бағытталған, оқыту бағдарламаларын игеру арқылы окушыларда функционалды сауаттылықты дамытуға жағдай жасау;
 - 3) окушылардың мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандарттарымен белгіленген базалық ғылым негіздерін алуды қамтамасыз ету;
 - 4) тұлғаның шыгармашылық, рухани және физикалық мүмкіндіктерін дамыту, салауатты өмір салты мен өнегеліліктең мықты негіздерін калыптастыру;
 - 5) азаматтылық пен патриотизмді, өз Отанына – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу, мемлекеттік әмбапия мен мемлекеттік тілді құрметтеу, халық дастанын, мәдениеттің мұрасын, мемлекеттік мәдениет жетістіктеріне араластыру, казак халқының және Қазақстан Республикасында тұратын баска ұлттардың тарихын, салт - дастандарын оқыту;
 - 6) белсенді азаматтық ұстанымы бар тұлғаны тәрбиелеу, республиканын когамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне катысу қажеттілігін, тұлғаның өз құқығы мен міндеттеріне саналы карым-катаинасын калыптастыру;
 - 7) Отандық және әлемдік мәдениет жетістіктеріне араластыру, казак халқының және Қазақстан Республикасында тұратын баска ұлттардың тарихын, салт - дастандарын оқыту;
 - 8) саналы мектепке дейінгі дайындықты қамтамасыз ету;
 - 9) мемлекеттік, орыс және шетел тілдерін үйрету;
 - 10) оқытудың жаңа технологияларын енгізу мен тиімді пайдалану;
 - 11) баланста тұрган объектілерді ұстау, пайдалану және қызмет корсету бойынша шаруашылық қызметтің жүзеге асыру;
 - 12) косалқы инфрақұрылымның дамуын, материалдық-техникалық базаны нығайтуды қамтамасыз ету;
 - 13) Қазақстан Республикасы Укіметтін қаулысымен бекітілген мемлекеттік қызметтер тізіліміне сәйкес жеке және заңды тұлғаларға мемлекеттік қызмет корсету;
 - 14) Қазақстан Республикасының заннамасына қайши келмейтін өзге де қызметтерді жүзеге асыру.
16. Мекеме білім беру қызметін:
- 1) мемлекеттік жалпыға міндетті оқыту стандарттарына;
 - 2) үлгілік оқу жоспарларына;
 - 3) Қазақстан Республикасының баска да нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес жүзеге асырады;

- 4) Өз күзыреті шегінде тұтынушылардың күкіктарын коргау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруды қамтамасыз етеді.
17. Мекемеде білім беру үрдісінің субъектілері білім алушылар, тәрбиеленушілер, педагогикалық жұмыскерлер, білім алушылардың, тәрбиеленушілердің ата-аналары немесе басқа заңды өкілдері болып табылады.
18. Мекемеге мектепке дейнігі, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім деңгейлеріне оқытуға қабылау тәртібі Қазакстан Республикасының колданыстагы заннамасына сәйкес жүргізіледі.
19. Мектептегі оқыту мен тәрбиелеу казак тілінде жүргізіледі.
20. Мекемедегі білім беру мазмұны Қазакстан Республикасының заннамасына сәйкес күрылым, жүзеге асырылған отырған жұмыс бағдарламалары және оку жоспарларымен аныкталады.
21. Оқушылардың білімін, аралық және корытынды аттестациясын ағымдағы бакылау жүйесі, түрлері мен оларды откізу тәртібі Қазакстан Республикасының колданыстагы заннамасына сәйкес регламенттеді, жүзеге асырылады.
22. Мекемеде келесі тәртіп белгіленген: оку сабактары 2 аудиоформалдана отеді.
- 1-кезең – сабактың басталуы – 8.00;
2-кезең – сабактың басталуы – 14.00;
Сабактың ұзактығы – 40 минут;
- Оку жүктемесі бастауыш сыныпта алты сабактан және негізгі, жоғары сыныштарда сегіз сабактан аспайды.
Сабактардың және сабактар арасындағы үзілістердің ұзактығы санитарлық ережелердің талаптарына сәйкес белгіленеді.
Мектеп экімшілігі камкоршылық көнесі және ата-аналар комитетімен келісе отырып, оқушылар үшін бескүндік оку аптасы ғагайындейді.
Педагогтар мен қызметкерлер үшін алты күннен күнде шараптарын откізу және санитарлық - гигиеналық нормаларын сақтауға жауап береді.
23. Медициналық қызмет көрсетуді медициналық бике жүзеге асырады, ол экімшілікпен, педагогикалық қызметкерлермен катар, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің деңсаулығына және деңе дамуына, емдеу шараларын откізуте және санитарлық - гигиеналық нормаларын сақтауға жауап береді.
24. Мекемедегі тамактану мектеп асханасында ата-аналар қаражаты және Оку коры сессінен (жетім башылар, ата-анасының камкорлығының қалған балалар, копбалалы, аз қамтылған отбасыштарының балалары, мүтедек балалар мен бала кезінен мүтедек балалар үшін) жаппай жүзеге асырылады.
25. Мекеме күкіктары:
- 1) осы Жарғыға сәйкес күзыреті аясында мекеменің мүддесін коргау;
 - 2) өз күзыреті аясында мекеме қызметкерлерінің барлығына міндетті бүйректар шыгару;
 - 3) белгіленген тәртіппен мемлекеттік атқаруши билік органдарынан, жергілікті өзін-өзі басқару органдарынан, кәсіпорындардан, мекемелер мен үйымдардан (олардың үйымдастыру-күкіктүүк нысаны мен ведомстволық катыстылығына қарамастан) өз қызметтіне қажетті мәдіметтер, ақлараттар мен күжаттарды суралға және алуға;
 - 4) білім саласындағы мәселелерді шешуге қажетті уақытша немесе түрғылышты жұмыс топтарын, комиссияларын және басқа да ұжымдастырылған органдар күргуга;
 - 5) Қазакстан Республикасының заннамасына сәйкес білім бөліміне құрьылтайшы күжаттарға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы отініш жасауга;
 - 6) белгіленген тәртіpte және өз қызметтін максатына сәйкес өзінсө бекітілген мүлікті пайдалануға;
 - 7) жергілікті атқаруши органдарының жөнінде бойынша өзінің негізгі қызметтің жоспарлау және білім саласын ламытулы анықтау;

- 8) теориялық және практикалық білімін, іскерлігін, машинын жаңандыру мақсатында және сапалы мемлекеттік қызмет көрсету үшін Мекеме қызметкерлерінің біліктілігін артыруды камтамасыз ету;
- 9) Қазакстан Республикасының заңнамасына сәйкес баска құқыктарын жүзеге асыру.
26. Мекеме міндеттері:
- 1) Қазакстан Республикасының Конституциясын сактау, Қазакстан Республикасының заңдарын, Қазакстан Республикасы Президенті мен Үкіметінің актілерін, баска да нормативтік - құқықтық актілерді және осы жарғыны орындау;
 - 2) сапалы мемлекеттік қызмет көрсетуді камтамасыз ету;
 - 3) мемлекеттік қызмет көрсегу тәртібі туралы мемлекеттік қызметті пайдаланушыларды ақпараттап камтамасыз ету;
 - 4) Қазакстан Республикасының заңнамасына сәйкес баска да міндеттерді орындауды.
27. Мекемеде мектепалды даярлық сынштар құрылты мүмкін. Мектепалды даярлық сынштарына ағымдағы жылдың 1 қыркүйегіне бес жасқа толған балалар қабылданады.
28. Мемлекеттік мекемеде мектепке дейінгі шағын орталықтар ашылуы мүмкін. Шағын орталықтар қызметтің үйымдастыру Қазакстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің үлгілік ережелеріне сәйкес іске асырылады.
Мектеп жаңындағы шағын орталыққа 3 жастан 5 жасқа дейінгі балалар кез-келген уақытта қабылданады.
29. Мекемеде арнағы жалпы білім беретін оқу бағдарламалары бойынша жұмыс істейтін, ерекше жағдайда оқыту және тәрbiелеуге мұқтаж, дамуында кемшілік бар окушылар үшін арнағы түзету сынштарын ашуға болады.
30. Мекеме жазғы кезеңде балалардың сауыгуы үшін өз жағдайларын ұсынады (мектеп жаңындағы лагерьдердің күндізгі уақытта балалармен атқаратын жұмысы).
31. Мекеме балалардың денсаулық жағдайы туралы медициналық қорытындысына сәйкес окушыларға үйде білім беруді камтамасыз етеді. Қазакстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің нұсқаулығына сәйкес алтасына оқу сағатынын калем, сабак кестесі құрылғы, бүйрек бойынша окушымен жұмыс жасайтын педагогтер құрамы анықталып, откізілген сабактар журналға тіркеліп жазылады. Ата-аналар (зәнды оқілдері) үйде сабак откізуге жағдай жасауы тиіс.
32. Мекеменің және оның қызметкерлерінің мемлекеттік аттестациясы Қазакстан Республикасының колданыстагы заңнамасына сәйкес откізіледі.
Мекемеге жарғыда бекітілген қызметтердің мәні мен мақсатына сәйкес келмейтін қызметтермен айналысуга, соңдай-ақ келісімдер жасауға тыйым салынады.
Педагог өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезеңінде іскерлік киім үлгісін ұстанады.
Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі Білім беру үйимдарында көсіптік қызметтің жүзеге асыратын педагогтердің білім беру процесін сақси үтітсеу, діни насиҳат жүргізу мақсатында немесе білім алушыларды Қазакстан Республикасының Конституциясына және Қазакстан Республикасының заңнамасына кайшы келетін әрекеттерге итермеледе үшін пайдалануына тыйым салынады.
33. Мекеменің Қазакстан Республикасының заңдарында немесе құрылтай құжаттарында белгілі бір шек койылған қызмет мақсаттарына кайшы не оның басшысының жарғылық құзыреттің бұза отырып, жасаган мәмілесі Тиісті саланын үәкілдегі органының немесе Мемлекеттік мүлік жөніндегі үәкілдегі органының не прокурордың талап-арызы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.
34. Мекеменің жарғыдан тыс әрекеттің жүзеге асыруға бағытталған басшының іс-әрекеті енбек міндеттерін бұзу болып табылады және тәртіптік шараптар мен материалдық жауапкершілікке тартылады.

4. Білім үрдісіне қатысушылардың құқыктары мен міндеттері

35. Мекемеде жалпы білім үрдісінің катысуышылары мыналар болып табылады: білім алушылар, педагогикалық қызметкерлер, білім алушылардың ата-аналары (оларды алмастыруши тұлғалар).
36. Мекемеде әр оқыту сатысы бойынша білім алу үшін білім алушыларды қабылдау ата-аналардың немесе оларды алмастыруши тұлғалардың отініштері бойынша, замен анкеталған жас ерекшелігіне карай және медициналық карсы көрсетілімдерсіз жүргізіледі.
37. Азаматтардың орта білім алынына құқығын сактау жауапкершілігі Мекеме әкімшілігіне жүктеледі.
38. Білім алушыны қабылдаған кезде Мекеме міндетті түрде білім алушыларды және олардың ата-аналарын (оларды алмастыруши тұлғаларды) олардың отініш бойынша Жарғымен және білім үрдісін үйнедастыруды регламенттейтін басқа құжаттармен таныстырады.
39. Бірінші сынның балалынын Мекеме ұсынатын пәндер бойынша оқуга дайындығын есепке ала отырып, оның кабілетін сәйкес және деңсаулығына карай 6 жастагы балалар қабылданады. Қабылдау ата-аналардың (оларды алмастыруши тұлғалардың) жазбаша отініші және Қазақстан Республикасының заннамасында бекітілген кажетті құжаттар негізінде жүзеге асырылады.
40. Мекеме білім алушыларының құқығы бар:
 - 1) жалпы орта білімді тегін алуға;
 - 2) қызметтің әр түрлерінде ерекше табыстары үшін котермеленуге;
 - 3) медициналық қызметті алуға;
 - 4) кіталхана корын тегін пайдалануға;
 - 5) косымша (оның ішінде ақылы) білім қызметтін алуға;
 - 6) Мекемені басқаруга катысуга;
 - 7) адамның калір-касиеттің күрметтеуге, акпарат еркіндігіне, ез көзқарасын және пікірін еркін айтуга.
41. Мекеме зайырлы және дін білімін айыру принципін сактауга міндетті. Әртүрлі түрде діни тәрбиелеуге рұқсат етілмейді.
42. Корыттыды аттестацияны сәтті откен Мекеме түлектеріне тиисті білімі туралы, Мекеме мөрімен куәландырылған мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.
43. Негізгі жалпы орта білім багдарламаларын менгерген кезде ерекше жетістіктерге жеткен түлектерге үздік аттестат беріледі.
44. Білім алушылар міндетті:
 - 1) Мекеме Жарғымын орындауда және ішкі тәртіп ережелерін орындауда;
 - 2) жаксы оқуга және мекеме мүлкіне ұмытты қарастауда; мекеме мүлкіне білім алушы зиянкелтіре, ата-аналармен бірге оның күнін және мүлкіті қайта қалыптауда, жетім, ата-аналардың камкорлығының калған балаларды мектептен шыгару туралы шешім камкоршылық және корғаншылық органдарының келісімімен қабылданады;
 - 3) Мекемелегі қызметшілердің және басқа білім алушылардың калір-касиеттің және арын күрметтеуге;
 - 4) құқыққа карсы істерді жасағаны үшін кенес шешімі бойынша, осы жарғыны ерекшелік және бірнеше рет бұзғаны үшін педагогикалық ен сонғы шара – 15 жасқа толған білім алушыларды мектептен шыгару шешімі шарасы колданылады, жетім, ата-аналардың камкорлығының калған балаларды мектептен шыгару туралы шешім камкоршылық және корғаншылық органдарының келісімімен қабылданады;
 - 5) ата-аналармен келісілін, мекеме әкімшілігімен бекітілген мектеп формасын сактауда;
- а. Үлдардың мектеп формасы:
пиджак, жилет, шалбар, мерекелік жейде, күнделікті жейде (қысқы мезгілде; трикотаж жилет, водолазка). Үлдарға арналған шалбарлар еркін тігілген және ұзындығы бойынша тобысты жауып тұрады.
- б. Қыздардың мектеп формасы:

пиджак, жилет, юбка, шалбар, классикалық жайда (кысқы уақытта: трикотаж жилет, сарафан, водолазка). Кыздарға арналған шалбарлар еркін тігілген және ұзындығы бойынша тобықты жауып тұрады.

в. Шаш үлгісі үлдар және қыз балалар үшін ұқынты және іскерлі болуы тиіс.

1-11 сынып қыз балалары үшін ұзын шашты бос жіберуге тыйым салынады. Ер балалар үшін шашты бояуга және классикалық үлгіден басқа шаш үлгісіне тыйым салынады.

с. Қыз балаларға биіктігі 4,5 см аспайтын аяқ киім юноге рүксат етіледі.

д. Мектеп формасына аксессуар ретінде – көлемді сырғалар, түйреуштер, айкелдер, сакиналар, мойны орамалдар, жарқын макияж және маникор, жарқын ерін дағабын, көлемді тогалы белдіктер, әдеттен тыс шаш бояуга.

6) Мектеп формасына түрлі діни конфессияларға қатысты киім элементтерін қосуға болмайды.

7) Мекеме білім алушыларының ережесі негізінде мекемеге үялы телефон, смартфон әкелмеуге.

8) Білім беру үйімдеріне алған кіруге және колдануға болмайтын заттардың тізімі.

а) карулар

- барлық атыс каруы (пистолет, револьвер, винтовка, шолак мыштық және т.б.);
- атыс каруының кешірмесі немесе соған ұқсайтын кару;
- атыс каруының құрастыруыш белгілі оптикалық құрылғылар көздеуіштерден басқа;
- газды кару;
- пневматикалық тапанша, винтовкалар және шарлы кару;
- сигналды тапанша, ойыншық тапаншалардың барлық түрі;
- шеге қағу мен болттарды ұстаратын өндірістік құрылғылар;
- арбалеттер, катапульталар, сұнгілер және наизалы құралдар;
- жануарларды жансыздандыруға арналған құралдар;
- мүйізді малдарды баскаруға арналған естен тандыратын немесе үрш согатын құралдар;
- атыс каруы түрінде жасалынған тұтатқыштар;
- травматикалық және жарық-дыбыстық патрондарымен ұнғысыз кару;
- электрошокты құрылғылар.

б) қадалныш/ кескіш карулар мен откір заттар

- балталар, сұнгілер мен наизалардың түрлері, мұз шапқыштар;
- жылжымалы немесе лактыратын жүзі бар кез келген ұзындықтағы пышактар;
- металдан немесе басқа да мықты материалдан жасалынған ықтимал кару ретінде ұсталинатын кез келген ұзындықтағы пышактар;
- ас үй пышактары;
- аң аулайтын (аңшылық) пышактар.
- ашық ұстаралар мен откір лезвиелер (қауіпті және бір реттік қосымша лезвиесі бар ұстараларды коса);
- қылыштар мен семсерлер, қылыштың тұтқасы;
- скальпельдер;
- металды жүлдэздар;
- қадалныш немесе кескіш кару ретінде колданылатын өнеркәсіптік құрал жабдықтар, есіктерге арналған темір тескіштер мен бұргылар, шапқылар, қызмет корсету пышактары, арашар, бұрағыштар, балгалар;
- бұрандылар;
- тері астына дәрі беретін және токитын инелер;
- жүзинің ұзындығы 60 мм асатын кайышлар;
- жүзинің ұзындығы 60 мм асатын жиналмалы, бүктелмелі жолға арналған пышактар;
- бекіністік құрал-саймандар.

45. Камелеттік жаиска толмагандардың ата-аналары және басқа занды өкілдерінің құқыты:

- 1) баланың жеке ерекшелігін және кабілеттін, тілдегі ескерсөттөрдің оқыту түрін таңдау;
 - 2) ата-аналардың ұжымы арқылы Мекемені басқару органдарының жұмысына катысу;
 - 3) Мекемеден өз балаларының оку шарттары және мінездүк, үлгерімі бойынша акпарат алу;
 - 4) Мекемеде өз балаларын оқыту және тәрбиелеу мəселесінде кеңестік көмек алу.
46. Ата-аналар және басқа заңды өкілдер міндетті:
- 1) балаларға омірі мен окуяны салауатты және қауіпсіз жағдайлар жасау, интеллектуалды және физикалық күшін дамытуын, онегелі болуын камтамасыз ету;
 - 2) бес (алты) жастағы балаларға мектеп алдында даярлауды камтамасыз ету, ал алты (жеті) жастан оку орындарын анықтау;
 - 3) Мекемемен қарым-катынас жасау;
 - 4) Мекемеге балалардың баруын камтамасыз ету;
 - 5) Ата – аналар және взте заңды өкілдер білім алушылардың орта білім беру үйімінде белгіленген мектеп формасын киоюне жауап береді.
47. Ата-аналар (оларды алмастыруыш тұлғалар) Мекеме Жарғысын орындауда міндетті және өз балаларын оқытуға және тәрбиелеуге жауапты, сонымен катар мемлекеттік мүлікке үқыпты қараута міндетті.
48. Мекемеде тиісті кәсіби білімі бар азаматтар педагогикалық қызметтін (оқыту және тәрбиелеу) айналысуга құқылы.
49. Сот үкімі немесе медициналық көрсеткіштермен тыйым салынған тұлғаларға Мекемеде педагогикалық қызмет көрсуге рұқсат берілмейді.
50. Мекеме қызметкерлерінің құқығы бар:
- 1) кәсіби нағызы мен қадір-қасиеттің қорғаута;
 - 2) Мекемені басқаруға катысуга;
 - 3) кәсіби қызметтің жағдайларын камтамасыз етуге;
 - 4) педагогикалық қызметтің үйімдастыру түрі мен тәсілдерін таңдау еркіндігіне;
 - 5) біліктілік санатын арттыруға және оны аттестациядан сәтті откен жағдайда алуға;
 - 6) жыл сайын берілетін сибек демалысына;
 - 7) Қазақстан Республикасының заннамасында белгіленген алеуметтік женишкістер мен кепіліне және мектеп аймагында ұсынған қосымша женилдіктерге құқығы бар.
 - 8) Мекеме және мекеме қызметкерлерінің сибек катынасы Қазақстан Республикасының сибек заннамасымен реттеледі.

5. Мекемені басқару

51. Мекемені жалпы басқаруды Тиісті саланың үәқілдегі органы жүзеге асырады.
52. Мекеменің күрыштайшымызы мынадай функцияларды жүзеге асырады:
- 1) Мекемені құру, қайта құру және жою туралы шешім қабылдайды;
 - 2) Мекеме жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізеді;
 - 3) Мемлекеттік мүлік бойынша үәқілдегі органга мемлекеттік және жеке шаруашылық қызметті нәтижесінде алынған мүлікті қайтарып алу және қайта бөлу бойынша келісім береді;
 - 4) Қазақстан Республикасының заннамасымен белгіленген басқа да функцияларды жүзеге асырады.
53. Тиісті саланың үәқілдегі органы Қазақстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен мынадай функцияларды жүзеге асырады:
- 1) Мекеменің жеке қаржыландыру жоспарын бекітеді;
 - 2) Мекеме мүлкінің сакталуына бакылауды жүзеге асыралы;
 - 3) Мекеменің құрылымының кальптастыру тәртібін және басқару органдарының күзірет мерімін Мекемемен шешім қабылдау тәртібін аныктайды;
 - 4) Мекеме басшысының құқықтарын, міндеттері мен жаушкершілігін, оны қызметтін босату негіздемелерін аныктайды;

- 5) Мекеменің күрылымын және штаттық саны шегін бекітеді;
 - 6) Жылдық қаржылық есепті бекітеді;
 - 7) Мекемеге филиалдар мен екілдіктер құруға келісім береді;
 - 8) Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгілентген басқа да функцияларды жүзеге асырады.
54. Мемлекеттік мүлік бойынша уәкілетті орган Қазақстан Республикасының заңнамасымен мынадай функцияларды жүзеге асырады:
- 1) Мекемеге мүлікті бекітеді;
 - 2) Мекеме мүлкінің сакталуына бақылауды жүзеге асырады;
 - 3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен бекітілген басқа да функцияларды жүзеге асырады.
55. Мекеме басшысы (бұдан арі - Директор) Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды көспаганды, Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген Тиесті саласының уәкілетті органмен қызметке тәгадындалады және қызметтен босатылады.
56. Директор Мекемес жұмысын ұйымдастырады және басшылық етеді, Тиесті саланың уәкілетті органына тікелей бағынады және Мекемеге жүктелген міндеттер мен олардың ез функцияларын жүзеге асыруына жеке жауапты болады.
57. Директор дара басшылық қагидаттары бойынша әрекет етеді және мекеме қызметінің барлық мәселелерін Қазақстан Республикасының заңнамасымен және осы жарғымен айқындалатын ез күзіретіне сәйкес дербес шешеді.
58. Мекеменің қызметті жүзеге асыруы барысында Директор Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпен:
- 1) Мекеменің атынан сенім хатсыз әрекет етеді;
 - 2) мемлекеттік органдарда және де езге ұйымдарга Мекеме мүдделерін ұсынады;
 - 3) шарттар жасасыды;
 - 4) сенимхаттар береді;
- 5) Мекеменің іс санарларға, тағылымдамага, қызметкерлерді оқытуға және қызметкерлердің біліктілігін жоғарылатудың басқа да турлеріне байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;
- 6) банктік шоттар ашады;
- 7) барлық қызметкерлері үшін міндетті бүйректар шыгарады және нұсқаулар береді;
- 8) Мекеме қызметкерлерін жұмысқа кабылдайды және жұмыстан босатады;
- 9) Мекеме қызметкерлеріне Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көтермелуе шараларын колданады және тәртіптік шараларды колданады;
- 10) Мекеме қызметкерлерінің міндеттері мен өкілдік аясын айқындаиды;
- 11) оған Қазақстан Республикасы заңнамасымен, осы жарғымен және тиесті саланың уәкілетті органы (жергілікті атқарушы орган) жүктелген басқа да функцияларды жүзеге асырады.
59. Камкоршылық кеңесі білім беру саласында уәкілетті органның шешилімен құрылады. Келесі қызметтерді атқарады:
- мекеменің жарғысана өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ұсыныстар жасау;
 - мекеменің дамуының басым бағыттары бойынша ұсыныстар жасау;
 - мекеменің оқыту - тәрбиелеу, гылыми - зерттеу және шарауашылық қызметі мәселелері бойынша ұсыныстарды карау және дайындау, білім беру адістемелерін жетілдіру, оқытудың жаңа технологияларын енгізу, сонымен катар окульвтармен қамтамасыз ету мәсселелері;
 - мекемеге мектептің жарғылық мақсатын жүзеге асырута комектесу, сонымен катар білім алушыларға және педагогикалық ұжымға білім беру бағдарламасын жүзеге асыруға арналған жақетті жағдай жасау;
 - демеушілік комекті тарту арқылы қаржылық колдауды қамтамасыз етуге атсалысу;

- демеушілік, колдаушылық және басқа да көмектерді үлестіру;
 - мекеме бюджетінің жобасын алдын –ала қарап ұсыныстар жасап келісу және калыптастыру;
 - мекеме қызметі туралы мекеме басшысы және оның орынбасарлырының жұмыс туралы есебін тыңдау;
 - жұмыскерлерге, қосымша қаржы көздерінен қарастырылған қаражат көлемінде, мекеме басшысына, оның орынбасарларына, науразымдық қызмет ақыларына үстемесақы, сыйлықты және материалдық көмек көрсету;
 - мекеме құрылымдық белімшелерін күру немесе жабу туралы ұсыныстар сиғизу.
 - кез-келген формада материалдық көмек қажет окушыларға үміткерлерді талқылан, тізімін бекітеді;
 - камкоршылық кеңес мүшесінің талабы бойынша Мекеменің жұмыскерлері (құрылымдылық белімшелері) Қамкоршылық кеңестің құзіретіне қатысты сұраптар бойынша мәдіметтерді беріп тұруға міндетті.
60. Күрделі педагогикалық және адістемелік мәселелерді, оку-тәрбие процесін зерттеуді үйімдастыру және озық педагогикалық тәжірибелерді тарату және зерттеу мақсатында мектепте педагогикалық кеңес жұмыс жасайды.
- Мектеп ұжымының жалпы жиналышы (педкенес) мына жағдайларға қуқылы:
- Жарғыны жасайды және талдайды;
 - мектеп кеңесінің сайлаулары бойынша екі жылда бір рет конференцияға делегаттар сайлауга;
 - Мектептің «Ішкі енбек тәртібінің ережелерін» талқылан, бекітуге.
- Мектептің барлық педагогикалық қызметкерлері және қосымша қызметтегі мұғалімдер педагогикалық кеңестің мүшелері болып табылады. Директор педагогикалық кеңестің төрағасы болып табылады. Ол педагогикалық кеңестің хатшысын бір жылға ез бүйрігымен тағайындаиды.
61. Педагогикалық кеңестің құзыры:
- педагогикалық кеңес жөніндегі ережеге сәйкес қызметтің жүргізеді;
 - ұсыныстар мен сыйни ескерткелердің орындалуына бақылау жасайды;
 - мектептің ішкі тәртібі ережелерін белгілейді;
 - окушыларды корытынды, аралық аттестаттаудан еткізу тәртібін белгілейді;
 - әр токсанды бір рет еткізіліп, хаттамамен рәсімделінеді.
62. Қасіподак комитеті:
- мектеп әкімшілігімен бірлесе отырып, ұжымдық енбек шартын жасайды;
 - директормен бірлесе отырып, қызметкерлерді материалдық жактан маддектау және педагогтердің оку жүктемесі мәселелерін шешеді.
63. Мектепте ерікті тұрда окушылардың езін-өзі басқару органдары мен окушылар үйімдары жұмыс жасауды болады (жоғары сыйни окушыларының Кеңесі). Олар окушылардың езін-өзі басқару органдары туралы Ережеде көрсетілген екілеттілікке сәйкес басқаруға қатынасады.
64. Басқару органдарының окушылардың муддесіне қатысты сұраптарды талдау кезінде отырыстарына мектеп окушылар үйімінің екінші қатыстыра алады және окушы үйімдарына қажетті ақпараттар ұсына алады.
65. Қогамдың үйім ретінде мектепте сыйни және мектептің жалпы ата-аналар комитеттері жұмыс жасайды. Сыйниптардың ата-аналар комитеті жиналыш шешіміне сәйкес сайланады. Сайланған мүшелерден төраға мен хатшы сәйкес сайланады.
- 65.1 Мектептің ата-аналар комитетінің құзыры:
- мектептің ата-аналар комитетінің төрағасы шешуші даусы бар мектеп Кеңесінің мүшесі болып саналады;
 - ата-аналар комитеті Ереже негізінде жұмыс жасай алады. Барлық ата-аналар комитеттері мектеп өмірінің мәселелерін талқылауга, ұсыныс ретінде шешім кабылдауга қуқылы.

г) ата-аналар комитеттері өз отырыстарын мектептің іс-кагаздарында сақталатын хаттамалармен рәсімдейді.

66. Сол сиякты пандер бойынша әдістемелік бірлестіктер, кафедралар, ғылыми-әдістемелік кенес, корғаншылық кеңесі сиякты алкалық кеңестер күрылуды мүмкін, олардың жұмыстары КР Зандарына сәйкес күрылымдық белімдер Ережесімен реттеледі. Барлық алкалық органдардың жұмысы мектептің Үлгі ережелеріне сәйкес реттеледі.

6. Мекеме мүлкін қалыптастыру тәртібі

67. Мекеме мүлкін бағасы оның тәңгерімінде айқындалатын занды тұлғаның активтері құрайды. Мекеменің мүлкі мыналардың:
- 1) оған менишік иесі берген мүлік;
 - 2) Қазакстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаган өзге де қаржы кездері есебінен күралады.
68. Мекеме дербес иеліктен шыгаруға немесе оған бекітілген мүлік пен оған смета куралшары бойынша болінген мүлікке өзгеше тәсілмен иелік етуге құқығы жок.
69. Мекеменің қызметі облыстық бюджетінен қаржыландырылады.
70. Мекеме бухгалтерлік есеп жүргізеді және Қазакстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілік үсінады.
71. Мекеменің қаржылық-шаруашылық қызметін тексеру және ревизия Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен Тиісті саланың уәкілетті органы және өзге де органдары жүзете асырады.

7. Мекеменің жұмыс тәртібі

72. Мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібинің кагидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

8. Құрылтай күжаттарына өзгерістер мен толыктырулар енгізу тәртібі

73. Мекеменің құрылтай күжаттарына өзгерістер мен толыктырулар енгізу Құрылтайшының шешімі бойынша жүзеге асырылады.
74. Мекеменің құрылтай күжаттарына енгізілген өзгерістер мен толыктырулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркеледі.

9. Мекеменің кайта күру мен тарату шарты

75. Мекеменің кайта үйімдастыру және тарату Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

10. Мекеменің филиалдары мен оқілдіктері туралы мәліметтер

76. Мекемеде филиалдар мен оқілдіктер жок.

Мемеде жареке түрде / Аманбергенов.

